

â€˜Wat hebben we hier?â€™™

Het goud en zilver, het staatsiebed, de rijk gebeeldhouwde schouwen, de sierraden en de schilderijen: ze zijn allemaal even bijzonder en vertellen ons iets over de welstand van de vroegere bewoners van de Menkemaborg. Maar zeker zo bijzonder zijn de gewone, alledaagse gebruiksvoorwerpen. Die ´´k een verhaal vertellen. Een verhaal dat vaak bijna vergeten is.

Want wie kent nog de "snotneus"? Dat is een koperen olielamp waarbij, als hij brandt, olie uit de tuit drupt. Drup na drup na drup. Die olie wordt opgevangen in een gootje onder de tuit en loopt terug in het reservoir. Verlichting en verwarming zijn in de achttiende eeuw sowieso totaal verschillend dan nu. Licht en warmte kreeg je onder andere met een kaarsendoos, tondel, doofpot, komfoor en vuurstolp. In de keuken van de Menkemaborg staat naast de haard een vuurstolp die "s nachts over het smeulende vuur werd gezet om de haard niet helemaal uit te laten gaan. De stolp is gemaakt van Fries aardewerk en beschilderd met tulpen en het jaartal 1735. Het is daarmee de oudst gedateerde vuurstolp in Nederland.

In aardewerk en steengoed werd eeuwenlang voedsel en drank bewaard en van A

naar B gebracht. Zo werden aardbeien vervoerd in lage rechthoekige bruin
geglazuurde aardewerken kopjes. Er moeten onnoemelijk veel van dergelijke bakjes
gemaakt zijn, maar er zijn er maar een paar van bewaard gebleven. In de
voorraadkast in de kelder staat zo'n aardbeikopje.

Een bijzonder object is het "evenveeltje", een koperen pan waarin koekjes in allerlei
vormen werden gebakken. Maar welke vorm het koekje ook kreeg: voor elk koekje
was evenveel beslag nodig. Een intrigerend voorwerp is verder een koperen buis
waarin een houten staaf zit. In de voetrand zitten gaten en vanuit de voet steekt een
lange smalle tuit schuin omhoog. Het is een "glazenspuit". Door het in een emmer
water te plaatsen en de houten staaf heen en weer te halen, kon er via de tuit water
op de ramen worden gespoten.

Erfgoedorganisatie: Menkemaborg

Objecttitel: Huishoudvoorwerpen

Beschrijvingstitel: "Wat hebben we hier?"™

Oneliner / quote: Een intrigerend voorwerp is een koperen buis waarin een houten staaf zit: het is een
"glazenspuit"™

Materiaal: Koper

Fotografie: Anton Tiktak, Arte del Norte

Fotografie: Anton Tiktak, Arte del Norte